

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul VII • Nr. 8 (166) • 28 iunie 2026

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Crede, mărturisește, alege!

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

„Siliți-vă să vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci, făcând acestea, nu veți greși niciodată. Astfel vi se va da cu bogăție intrare în împărăția cea veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.” (2 Petru 1, 10-11)

„Dacă vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul și vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, te vei mântui.” (Romani 10, 9)

Crâmpoșe din lumina sărbătorii Îmbrățișarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Îmbrățișarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel este tema uneia dintre icoanele păstrate de tradiția creștină, încă din primele zile ale creștinismului. Această compoziție, rară, iar uneori chiar neîntâlnită de mulți, este de o deosebită frumusețe, căldură și unitate.

În icoană cei doi Apostoli pot fi ușor recunoscuți. Erminile iconografilor din Sfântul Munte Athos, vorbind despre chipurile Sfinților Apostoli Petru și Pavel, dau indicații foarte clare: „Sfântul Petru, bătrân cu barba rotundă; Sfântul Pavel pleșuv, cu barba cenușie.” Sfântul Petru este pictat, conform celor mai vechi măturii iconografice, având fața ovală, părul capului alb, în bucle mici, unite pe lateral cu barba cârlionțată, iar ochii îi sunt adânciți. Apostolul Pavel este înfățișat în icoană astfel: fruntea largă și capul pleșuv, barba rară și cu fire subțiri și cenușii. Mic de statură, Pavel are figura prelungă, frunte mare brăzdată de trei cute orizontale, nas relativ pronunțat și curmat la legătura cu fruntea. Ochii sunt mari deschiși, în orbite adâncite.

De ce tocmai acești doi Sfinți Apostoli apar îmbrățișați și nu alții? Apostolul Petru era cel mai bătrân dintre toți, lucru ce îi denotă un oarecare respect din partea celor mai mici ca el, în vreme ce Pavel, ca cel mai nou Apostol, s-a dovedit ca fiind cel mai aprins de râvna pentru Hristos. Am putea spune că acestea ar fi motivele, însă nu este adevărat întru totul, mai ales că între cei doi Apostoli, la un moment dat, aparuse o dispută privind propovăduirea Evangheliei lui Hristos, în ceea ce privește lumea păgână (Galateni 2, 11-21). Petru era cel ce obliga pe păgâni și la anumite rânduieli din ritualul iudeu, precum tăierea împrejur și altele asemenea, în timp ce Pavel propovăduia o tăiere împrejur a inimii, deci o primire a lui Hristos, fără toate cele ale Legii celei Vechi.

Ce înțelegem din icoana în care Apostolii Petru și Pavel stau îmbrățișați? Fiecare Sfânt îl ține pe celălalt cu o mână peste umăr, iar cu cealaltă peste braț. Obrajii acestora sunt apropiați, lucru ce indică o foarte mare unitate în cele propovăduite, până și în gânduri. Niciodată Ucenicii sau Apostolii adevărați ai Domnului nu au stat supărați ori în contradicție. Icoana indică în primul rând **unitatea creștinilor în slujirea Cuvântului lui Dumnezeu**. Niciodată părerile de sine, izolate de ceilalți și rupte de Biserica lui Hristos, nu vor zidi Trupul cel tainic al Domnului. Nimic nu se face de unul singur, nimic separat. De aceea, Icoana cu „Îmbrățișarea Sfinților Apostoli” aduce neincetat în mintea închinătorului ideea neapărat a unității și împăcării, mai ales între aceia care au păreri diferite ori gânduri separate.

Icoanele cu această compoziție nu sunt multe la număr. Una dintre cele mai renumite icoane de acest gen se află în Sfântul Munte Athos, la Mănăstirea Caracalu. De asemenea, ea se afla și în unele fresce foarte vechi din Grecia, Macedonia și Serbia. În România, spre exemplu, ea poate fi admirată la Mănăstirea Snagov, lângă București, în turla centrală, unde sunt înfățișați toți Apostolii, cei doi fiind însă singurii care stau îmbrățișați.

Ecteniile pregătitoare pentru Intrarea cu Cinstitele Daruri

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

(continuare din numărul anterior)

În cele câteva fraze introductive la tâlcuirea primei părți a Sfintei Liturghii vă spuneam că în Biserica primară exista instituția catehumenilor (sau a celor chemați), adică a iudeilor sau păgânilor aspiranți la creștinism, pe care învățătorii (numiți *cateheți*) îi pregăteau vreme îndelungată pentru a primi Taina Sfântului Botez. Era la vremea când creștinismul avea un caracter inițiat, cucerit treaptă cu treaptă, totul petrecându-se după reguli foarte severe, care alcătuiau *disciplina arcana*, asemănătoare cu aceea a unei confrerii secrete (să nu uităm că, vreme de trei secole, creștinii s-au aflat sub crunta prigoană a împăraților romani și că-și țineau slujbele în catacombe). Catehumenii participau doar la prima parte a Liturghiei. După citirea Evangheliei și tâlcuirea ei printr-un cuvânt de învățătură, diaconii îi invitau pe cei chemați să părăsească biserica și controlau dacă nu cumva a rămas vreunul, după care se închideau ușile, iar slujba continua cu participarea doar a celor botezați, numiți *credincioși*.

Cu trecerea timpului și în regim de libertate, creștinii au început să-și boteze copiii încă de mici, așa încât religia lor, treptat treptat, și-a pierdut caracterul inițiat, iar instituția catehumenilor (a celor chemați) s-a subțiat până la dispariție. Au rămas însă, în carte, ecteniile pentru ei. Nemaifiind de actualitate, ele nu se mai rostesc, preotul limitându-se să citească rugăciunile de taină. Chiar dacă s-ar rosti (așa cum încă se mai face în unele mănăstiri și în mediile conservatoare), nimeni nu ar pricepe sensul îndemnului: „**Câți sunteți chemați, ieșiți, cei chemați, ieșiți, ca nimeni din cei chemați să nu rămână!**”.

Cu toate acestea, există și unele voci care pledează pentru menținerea în viu grai a acestor ectenii, ele făcând parte nu numai din tradiția liturgică, dar și din ceea ce s-ar chema dimensiunea misionară a Bisericii. Într-adevăr, zic ei, catehumenii nu mai există, dar încă există oameni care nu au aderat la creștinism și care deci pot fi „chemați” către botez.

Din punctul meu de vedere, această interpretare mi se pare forțată și cred că nu întâmplător ea vine din partea unui preot rus, știindu-se că, în aria Ortodoxiei, Biserica Rusă este aceea care a desfășurat cea mai amplă activitate de convertire, mai cu seamă în Asia. De partea cealaltă, grecii nu numai că ocolească aceste ectenii, dar ei sar de-a dreptul de la citirea Evangheliei la Cântarea heruvimică, socotind că ectenia întreită este o simplă repetare a celei mari. Eu cred că adevărul e la mijloc. Pe de-o parte, *ecteniile pentru cei chemați* nu-și mai au rațiunea rostirii; pe de alta, nici nu pot fi ignorate pe de-a ntregul. A le ocoli nu e un păcat, a le rosti nu e un exces. Acolo unde în tipicul bisericesc există alternative provenind din tradiții diferite, se aplică regula arbitrajului: „cum va voi cel mai mare”. Fie că se intercalează sau nu ecteniile pentru cei chemați sau ectenia pentru cei adormiți, Preotul rostește o ectenie mică, însoțită de **două rugăciuni introductive**, pregătitoare pentru marele moment al Intrării cu Cinstitele Daruri, pe care el le citește în taină și încheie ectenia cu ecfonisul:

Ca, sub stăpânirea Ta totdeauna fiind păziți, Ție slavă să înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: **Amin.**

Dacă acestea sunt rugăciuni pregătitoare pentru *Intrarea cu Cinstitele Daruri*, e bine să vă pregătesc și eu prin a vă atrage atenția că această Intrare este însoțită de **Cântarea heruvimică** sau, pe scurt, **Heruvicul**, un imn pe care, desigur, îl cunoașteți, dar pe care vi-l amintesc spre a vă face să înțelegeți de ce, acum, preotul I se roagă Domnului în calitate de Acestuia de Dumnezeu Puterilor, ceea ce înseamnă Creator și Stăpân al lumii îngerești, deci și al Heruvimilor.

Despre îngeri și despre participarea lor la săvârșirea Sfintei Liturghii v-am vorbit la *Intrarea cu Sfânta Evanghelie*. Acum vreau să vă spun, pe foarte scurt, că îngerii alcătuiesc un univers spiritual din care nu lipsește ordinea și că aceasta, în virtutea armoniei divine, se întemeiază pe structuri ierarhice. Sfântul Dionisie Areopagitul este acela care ne-a dezvăluit cele nouă cete îngerești, grupate în câte trei triade în ordine descrescândă, și anume: Scaunele, Heruvimii, Serafimii; Domniile, Stăpâniile, Puterile; Începătoriile, Arhanghelii, Îngerii. Așadar, Puterile sunt situate pe treapta a șasea. Cu toate acestea, cuvântul *Puteri* este folosit în Sfânta Scriptură și cu înțelesul general de îngeri în totalitatea lor, echivalent cu universul îngereșc. În unele locuri ni se vorbește de Domnul Puterilor, în altele de Dumnezeu Puterilor, ceea ce, desigur, este același lucru. Iată de ce prima rugăciune de acum se deschide cu o invocare a Domnului, Dumnezeului Puterilor, Căruia preotul, în numele său și al tagmei sale, mai întâi îi mulțumește pentru privilegiul de a se afla și acum în fața sfântului Său jertfelnic. Or, acesta nu e altceva decât sfânta masă, pe care se află antimisul, deschis, în așteptarea pâinii și vinului care se vor preface în Trupul și Sângele lui Hristos.

Pentru aducerea acestei jertfe însă e nevoie de cât mai multă curăție a celui ce jertfește, precum și a celor ce slujesc împreună cu el. Ei bine, miezul acestor două rugăciuni pregătitoare este solicitarea îndurărilor lui Dumnezeu pentru păcatele noastre (adică ale preoților) și pentru [păcatele] cele din neștiință ale poporului. E bine să reținem nuanța că păcatele celor din popor sunt mai ușor de iertat, ele fiind, în mare măsură, rodul ignoranței, pe când acelea ale preotului sunt mult mai grave, ca unele ce au fost săvârșite de un om instruit, care nu se poate scuza că nu a știut ce este păcat și ce nu.

În sfârșit, subliniez confirmarea a ceea ce vă spuneam cândva, anume că frații voastre, cei ce participați la oficierea Sfintei Liturghii nu numai prin simpla prezență, ci și prin răspunsurile liturgice, sunteți împreună-slujitori cu preotul, fiecare pe treapta sa. Darul lui Dumnezeu este chemat nu doar asupra preoților, ci și asupra celor ce se roagă împreună cu noi, pentru ca aceștia „întotdeauna cu frică și cu dragoste să-Ți slujească Ție”. Această participare la împreună-slujire sporește darul dumnezeiesc, pentru ca ei „întru nevinovăție și fără osândă să se împărtășească cu Sfintele Tale Taine și să se învrednicească de cereasca Ta Împărăție”.

Ei bine, dragii mei, când porțile Împărăției Cerurilor ți se deschid astfel, ca niște brațe părintești, mai poți oare să stai deoparte, fără să-l cânti lui Dumnezeu laude? **(Va urma)**